

Fra arkivet: 1974

Skolepsykologi eller psykologi i skolen

Psykologenes rolle og funksjon i skolen er avhengig av om man legger vekten på skole eller på psykologi. Skolepsykologien har vært betraktet som et service-organ for skolen og har i liten grad lagt vekt på å tilby annet enn service. Skolepsykologien har vært et tilbud til enkeltelever og til lærere, men har vært lite opptatt av skolen som miljø, og det finnes derfor få teorier og modeller for skolepsykologisk arbeid. På den annen side har psykologien såvel modeller som teorier som er viktige i forståelsen av og i arbeidet med skolen som miljø. Men slike teorier og modeller vil ikke uten videre kunne brukes på skolens premisser. De er bl.a. avhengige av om lærerne er trent i team-arbeid og om de er villige til å ta på seg de konflikter og problemer som teamarbeid medfører. Psykologen som medlem av skolens «team», der også lærerne tar del, er en betingelse for at psykologien skal kunne være et bredere tilbud i skolen, som også omfatter et tilbud om å forstå skolen som miljø.

– Avdekking av de problemene skolen står opp i kan føre til at psykologen blir «uønsket»

Psykologens uttalelser til skolen er i dag bare rådgivende, og han er «prisgitt» skolens premisser, fordi ingen egentlig behøver å ta hans synspunkter alvorlig. Hvis skolen ikke vil vedkjenne seg de problemene han påpeker, kan den unnlate å ta dem «på alvor». Psykologen blir betraktet som en problemløser, heller enn en som avdekker problemene. Avdekking av de problemene skolen står opp i kan føre til at psykologen blir «uønsket», fordi han «påfører» skolen problemer den ikke opplever eller anerkjenner at den har.

Spørsmålet blir om man kan arbeide som psykolog i et sosialt system uten å måtte arbeide med systemets spenninger og konflikter. Kan man arbeide som psykolog i skolen uten å måtte bearbeide interpersonlige uoverensstemmelser og konflikter? Debatten om skolepsykologens rolle og funksjon ville kanskje bli mer stimulerende og avklarende, dersom man i diskusjonen la større vekt på psykologi enn skole.

Redaksjonelt, desember 1974